25
පාඩම

බුදුන් දවස දඹදිව වෙනස

ක්‍රි.පූ. 06 වන සියවසෙහි භාරතීය ආගමික පසුබිම විමසා බැලීමේ දී බ්‍රාහ්මණ හා ශ්‍රමණ යනුවෙන් ආගමික සම්ප්‍රදායන් දෙකක් දක්නට ලැබේ. ඍග්, යජුර්, සාමන් යන ත්‍රිවේදය ගුරු කොට ගනිමින් විකාශනයට පත් වූ සම්ප්‍රදාය බ්‍රාහ්මණ නමින් හඳුනා ගත හැකි ය. බ්‍රාහ්මණ ආගම මගින් සමකාලීන භාරතයේ සමාජ, ආර්ථික, දේශපාලනික, ආගමික ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අධිකාරීමය බලයක් පතුරුවා තිබුණි. ලෞකික, ලෝකෝත්තර අභිමතාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට යාගවිධි කෙරෙහි විශේෂ අවධානයකින් යුතුව කටයුතු කිරීම බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායේ මූලික ලක්ෂණයකි. මෙම තත්ත්වයට එරෙහිව පැන නැගුණු විකල්ප ආගමික සම්ප්‍රදාය ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය වශයෙන් හැඳින්විය හැකි ය. බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායේ ම ක්‍රම විකාශනයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය බිහි වූ බව ඇතැම්හු පිළිගනිති. අරණ්‍යක, උපනිෂද් වැනි යුගවල දී බ්‍රාහ්මණයින්ගේ යාග සංකල්පයට වඩා භාවනානුයෝගීව ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ළඟාකර ගැනීම කෙරෙහි වැඩි නැඹුරුතාවක් දක්නට ලැබීම ඊට සාධක වශයෙන් ගෙනහැර දක්වති. බ්‍රාහ්මණ ආශ්‍රම ධර්ම පිළිබඳ ඉගැන්වීමේ දී වානප්‍රස්ථ, සන්‍යාසි, ආශ්‍රම ධර්මවල දී ද ශ්‍රමණ වෘත්තිය කෙරෙහි නැඹුරුතාවක් දක්නට ලැබේ. එසේ නම් බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායේ ම ක්‍රමවිකාශනයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් හෝ බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායට එරෙහිව හෝ ක්‍රි.පූ. 06 වන සියවසයේ දී භාරතයේ දී පැනනැගුණු ආගමික සම්ප්‍රදාය ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය වශයෙන් දැක්විය හැකි ය.

ෂට් ශාස්තෘවරු

ලෝක ඉතිහාසයේ විශිෂ්ටතම දාර්ශනික පුනරුදයකට මගපෑදූ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පහළවීමට තුඩුදුන් ආගමික වටපිටාව පිළිබඳ සැලකීමේ දී බ්‍රාහ්මණ සම්ප්‍රදායට එරෙහිව චින්තන විප්ලවයක් සිදුකළේ ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය යි. බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සමාජ, ආගමික චින්තාවන් ද බැහැර කරමින් යාගහෝමාදිය සැකයටත් විවේචනාත්මක ව විරෝධයටත් ලක්කිරීම ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ මූලික ලක්ෂණයකි. කර්ම මාර්ගය හෙවත් පුදපූජා විධි වෙනුවට ඥාන මාර්ගය හෙවත් ආචාරාත්මක ශික්ෂණයකට යටත්ව, ආධ්‍යාත්මික දියුණුව ඔස්සේ උසස් ඥානයක් ලබාගත හැකිය යන්න ඔවුන්ගේ මූලික ප්‍රතිපදාව විය. ඉන්දුනිම්න ශිෂ්ටාචාර යුගය තරම් ඈතට ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ ඉතිහාසය දිවෙන බව විද්වත් පිළිගැනීම ය.

බුදුරදුන්ට සමකාලීනව භාරතයේ විසූ ශාස්තෘවරු හය දෙනෙකු පිළිබඳ තොරතුරු ත්‍රිපිටක මූලාශ්‍රයවල දක්නට ලැබේ. පූරණකාශ්‍යප, මක්ඛලීගෝසාල, අජිතකේසකම්බලී, පකුධකච්චායන, සංජයබෙල්ලට්ඨිපුත්ත, නිගණ්ඨනාථපුත්ත යනුවෙනි.

මෙම ශාස්තෘවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වශයෙන් දීඝනිකායේ සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය දැක්විය හැකි ය. මජ්ඣිම නිකායේ මහා සකුලුදායි, අපණ්ණක, සන්දක ආදී සූත්‍රවලින් ද ඒ සම්බන්ධ ආලෝකයක් සපයාගත හැකි ය. දීඝනිකායේ බ්‍රහ්මජාල

සූත්‍රයේදී මොවුන්ගේ ඉගැන්වීම් ද ඇතුළුව ලොව පවතින විවිධ මතවාද 62ක් මිථ්‍යාදෘෂ්ටි වශයෙන් සලකා තිබේ. මේවා නිවනට අදාළ නොවන ඉගැන්වීම් වශයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කොට ද තිබේ.

බුද්ධකාලීන භාරත සමාජයේ විශාල අනුගාමික පිරිසක් ඇතිව මහජනයාගේ සම්භාවනාවට ලක්වූ ශාස්තෘවරු වශයෙන් මොවුන් දීඝනිකායේ සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ දී හඳුන්වා තිබේ. ඒ මෙසේ ය.

''සංඝීචෙව ගණී ච ගණාචරියො ච, ඤාතො යසස්සී, තිත්ථංකරො සාධු සම්මතො බහුජනස්ස, රත්තඤ්ඤූ, චිරපබ්බජිතො අද්ධගතො වයො අනුප්පත්තො''

ඔවුහු විශාල පැවිදි සමූහයක් ඇති, පැවිදි ගණයා පෙරටු කොට විශාල පිරිසකට ආචාර්ය වූ, චිර ප්‍රසිද්ධ වූ, කීර්ති ප්‍රශංසාවට භාජනය වූ එමෙන් ම බොහෝ ජනතාව විසින් යහපත් ශාස්තෘවරුන් යැයි පිළිගත්, ප්‍රසිද්ධ තීර්ථංකර හෙවත් සසර දුකින් එතෙර කරම්හ යි කියන්නෝ වූහ. ඒ අනුව ෂට් ශාස්තෘන් වහන්සේලා එදා සමාජයේ කොතරම් සම්භාවනාවට පාත්‍ර වී සිටියාහු දැයි සිතා ගත හැකි ය.

පූරණකාශ්‍යප

මොහුගේ උත්පත්ති කතාව ලෙස ජනප්‍රවාදයේ එන අපූරු කතාවක් දීඝනිකාය අටුවාවෙහි සඳහන් වේ. එනම්, මොහු ඉපදෙන්නේ වහල් ස්ත්‍රියකගේ කුසිනි. මොහුගේ ඉපදීමත් සමග මව සේවය කළ ගෙදර දාසියන්ගේ සංඛ්‍යාව සියයක් සම්පූර්ණ විය. එහෙයින් ගෝත්‍රයෙන් කාශ්‍යප නම් වූ ඔහු පූරණකාශ්‍යප නම් විය. වැඩිවියට පැමිණ තම දාස ජීවිතය පිළිබඳ කළකිරී නිවසින් පලායන මොහුගේ වස්ත්‍ර සොරුන් විසින් පැහැර ගන්නා ලදි. විළි වසා ගැනීමේ වෙනත් ක්‍රමයක් නැතිව ඔහු නිරුවත්ව ගමෙහි හැසිරුණේ ය.

මේ තැනැත්තා අල්පේච්ඡ වූ උතුම් ශ්‍රමණයෙකු යැයි සිතා ඇතැම්හු සත්කාර කරන්නට වූ හ. එහෙත් ඉන්දීය මහාචාර්යවරයෙකු වූ බරුවා මහතා සඳහන් කරන පරිදි මොහු බ්‍රාහ්මණ වංශිකයෙකි. කස්සප යනු ගෝත්‍ර නාමය යි. ඤාණයෙන් ද සම්පූර්ණ වූ බැවින් පූර්ණකස්සප නම් විය. ඒ අනුව එතුමා බ්‍රාහ්මණ වංශයෙන් ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායට ඇතුළත් වූ අයෙකු සේ සැලකිය යුතු ය.

දීඝනිකායේ සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ දැක්වෙන ආකාරයට,

කරන්නෙක්, කරවන්නෙක්, සිඳින්නෙක්, සිඳවන්නෙක් නැත. සමස්ත පෘථිවියේ සියලු ප්‍රාණීන් මරා එක ම මස් ගොඩක් කළ ද ඒ හේතුවෙන් ඇතිවන පාපයක් නැත. දන්දෙමින් දන් දෙවමින්, යාග කරමින්, යාගකරවමින්, ගංගා නම් ගඟේ දකුණු තීරයේ සිට උතුරු තීරය දක්වා ගියේ නමුත් එයින් සිදුවන පිනක් නැත. දානයෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන්, සංවරයෙන්, සත්‍ය වචනයෙන්, සිදුවන පිනක් නැත, යන්න ඔහුගේ ඉගැන්වීම විය. ඒ අනුව මොහු පින්පව් දෙක ම ප්‍රතික්ෂේප කරන හෙයින් අකිරියවාදියෙකු ලෙස හැඳින් වේ.

මෙම ඉගැන්වීම සදාචාර විරෝධී ඉගැන්වීමක් ලෙස ද සැලකේ. කර්මවාදය, පුනර්භවය, පුණ්‍ය, පාප වැනි සංකල්ප පිළිගන්නා බුදුදහම මෙතුමාගේ ඉගැන්වීම් නිවන් මග අහුරාළන සසර දුක වැඩිකරවන පහත් ඉගැන්වීම් වශයෙන් ප්‍රතික්ෂේප කරයි.

මක්ඛලීගෝසාල

දීඝනිකාය අටුවාවේ එන ප්‍රවාදයට අනුව මක්ඛලි යනු මොහුගේ මුල් නම යි. ධනපතියෙකු ළඟ සේවය කළ වහලෙකි. දිනක් හෙතෙම තෙල් කළයක් රැගෙන ස්වාමියා සමඟ ගියේ ය. මොහු පය පැකිලී වැටෙන්නට යනු දුටු ස්වාමියා 'මා ඛලී' හෙවත් දරුව නොපැකිලෙව නොපැකිලෙව යැයි කෑ ගැසුවේ ය. එසේ කියද්දී ම පය පැකිලී වැටුණේ ය. බියෙන් පලායාමට සැරසෙන විට ම රෙදිකොණෙන් අල්ලා ගැනිණි. හෙතෙම එය ද ලිහා දමා පලා ගියේ ය. ඔහු නිරුවත්ව විසී ය. ඒ දුටු ජනයා මොහු උග්‍ර තපස් ඇත්තෙකැයි සලකා ගරු සත්කාර කිරීමට උනන්දු වූහ. එබැවින් ඔහු ශාස්තෘවරයෙකු වී තිබේ. මක්ඛලී ගව මඩුවක උපන් නිසා ගෝසාල යන නම් වූ ඔහු මාඛලී කියද්දී පැන දිවූ නිසා මක්ඛලී වූ බව එම ප්‍රවාදයෙහි කිය වේ. එහෙත් මහාචාර්ය බරුවා මහතා සඳහන් කරන්නේ දණ්ඩක් අතෙහි දැරීමත් (මස්කරින්) ස්වච්ඡන්දතාව ප්‍රතික්ෂේප කිරීමත් නිසා මක්ඛලීගෝසාල යන නම ලැබුණ බව යි.

ආජීවක සම්ප්‍රදායේ බුද්ධකාලීන නායකයා වශයෙන් මෙතුමා හඳුනා ගැනීම නිවැරදි ය. ඔහු වර්ෂ හයක් පමණ නිගණ්ඨනාථපුත්තතුමන් සමග එකට වාසය කොට මතවාදී ගැටලුවක් මත එතුමාගෙන් වෙන්ව ආජීවක සම්ප්‍රදායේ නායකයා වූ බව විද්වත් පිළිගැනීමකි.

උත්සාහය, වීර්යය, අධිෂ්ඨානය, පුරුෂබලය, පුරුෂ පරාක්‍රමය ප්‍රතික්ෂේප කරන මොහු සියලු සත්ත්වයන්, සියලු ප්‍රාණීන්, වීර්ය රහිත, බල රහිත ස්වකැමැත්තට අනුව කටයුතු කළ නොහැකි පිරිසක් බැවින් සත්ත්වයාගේ කෙලෙසීමට හෝ විශුද්ධියට හේතු ප්‍රත්‍යයක් නැතැයි ඉගැන් වූ අතර ඒ නිසා ම අහේතු අප්‍රත්‍යවාදියෙකු බවට පත් වේ.

ස්වභාව නියතියකට අනුව සත්ත්වයාගේ සසර ගමන හා විමුක්තිය සිදුවේ යැයි පවසන මෙතුමා නියතිවාදියෙකි. සියල්ල ඉබේ සිදුවේ යැයි පිළිගත් නිසා අධිච්ච සමුප්පන්නවාදියෙකි.

බුදුදහමට අනුව සියල්ල හේතුඵල ධර්මයට අනුව සිදුවන්නේ ය. සියලු ආකාරයේ පුබ්බේකත හේතුවාද, අහේතු අප්‍රත්‍යවාද බැහැර කෙරේ. ස්වච්ඡන්දතාව පිළිගන්නා බුදුදහම පුද්ගලයාගේ හොඳ නරක මැනවින් තෝරා බේරා ගෙන කටයුතු කිරීමේ හැකියාව පිළිග න්නා අතර සචේතනික ක්‍රියාවල වගකීම කරන්නා වෙත ම පැවරේ. මේ නිසා ගෝසාලගේ ඉගැන්වීම අධෛර්යමත් අකර්මන්‍ය පුද්ගලයන් බවට පත් කරවන දර්ශනයක් හෙයින් සසර සයුරේ රඳවන කෙමනක් ලෙස බුදුරදුන් විසින් හඳුන්වාදී තිබේ.

අජිතකේශකම්බල

අජිත යනු මොහුගේ මුල් නම යි. කෙස්වලින් සාදන ලද කම්බිලියක් දැරීම නිසා අජිතකේශකම්බල යන නාමය ලැබුණු බව සාමඤ්ඤඵල සූත්‍ර අටුවාවෙහි සඳහන් වේ. එම සූත්‍රයට අනුව මොහුගේ ඉගැන්වීම් මෙසේ ය.

දානයේ ඵල නැත. යාගයේ ඵල නැත. හෝමයේ ඵල නැත. හොඳ නරක ක්‍රියාවලියට වෙන් වූ විපාක නැත. එලොවින් මෙලොවට පැමිණීමක් නැත. මෙලොවින් පරලොවට යන කෙනෙක් ද නැත. මව යැයි කියා ගරු කිරීමක් ද අවශ්‍ය නැත. පියා යැයි කියා ගරු කිරීමක් අවශ්‍ය නැත. මැරෙන ඉපදෙන සත්ව කෙනෙක් නැත. යනමග අවබෝධ කරගෙන ලෝකයාට කියාදෙන ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් ද නැත. යනු ඔහුගේ ප්‍රධාන ඉගැන්වීම වේ. මෙය බුදුදහමේ දී දසවස්තුක මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය ලෙසින් හැඳින් වේ.

නියත මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය යැයි කියන මේ දරුණු මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය දේශනා කළ ප්‍රධාන ශාස්තෘවරයා ද මොහු ය. මේ හැරුණු විට හෙතෙම මේ සත්ත්වයා සතර මහාභූතයන්ගෙන් හටගත් බවත්. ඔහු මිය පරලොව යන විට පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, ධාතු ඒ ඒ ධාතුවලට ම එකතු වන බවත් සෙසු ඉන්ද්‍රියයන් අභාවයට යන බවත් කියයි. ඒ නිසා හෙතෙම භෞතිකවාදියෙකි.

බුදුදහම හේතුඵලවාදී න්‍යාය මගින් මොහුගේ උච්ඡේදවාදී ඉගැන්වීම් ප්‍රතික්ෂේප කරයි. පුනර්භවය පිළිගැනීම තුළින් ද ඒ බව තහවුරු වේ. දානාදී පුණ්‍ය ක්‍රියාවන් හි ඵල විපාක අවිශ්වාස කිරීම සමාජ සදාචාරයට පටහැනි ක්‍රියාවක් ලෙස ද පැහැදිලි කරයි.

පකුධකච්චායන

දීඝනිකාය අටුවාවට අනුව කච්චායන යනු මොහුගේ ගෝත්‍ර නාමය යි. දුගී ස්ත්‍රියක වූ මව කුඹුක් ගසක් මුල දී මොහු බිහිකළ බැවින් පකුධ යන ව්‍යවහාරය ඇතිවිය. මව විසින් දරුවා ගස මුල දමා ගිය අතර බ්‍රාහ්මණයෙකුගේ රැකවරණය යටතේ ඇතිදැඩි විය. බ්‍රාහ්මණයාගේ ඇවෑමෙන් ජීවත්වීමට මගක් නොමැතිව පැවිදි වූ බව අටුවාවේ සඳහන් වේ.

සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයට අනුව මෙතුමා ස්වාධීන වූ පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ, සුඛ, දුක්ඛ, ජීව යනුවෙන් නිත්‍ය පදාර්ථ හතක් ලෝකයේ ඇතැයි උගන්වා තිබේ. එබැවින් ඔහු සප්තකාය වාදියෙකි. ලෝකයේ සත්ත්වයෙකු පුද්ගලයෙකු නැත. ඇත්තේ මේ පදාර්ථ පමණි. සියලු ම ක්‍රියාවන් තනිකර ම සප්ත කායන්ගේ කාර්යාවන් ය. ඒ කිසිවක් උනුන්ට බාධක නොවෙයි. කිසිවක් කිසිවෙකුට සැපදුක් දීමට සමත් නොවෙයි. එහෙයින් මේ සප්තකාය තුළ නසන්නෙක් නස්වන්නෙක් අවවාද අනුශාසනා අසන්නෙක් හෝ අසවන්නෙක් හෝ අවබෝධ කරවන්නෙක් හෝ කරන්නෙක් නැත. කෙනෙක් කෙනෙකුගේ හිස සිඳීම යනු සප්තකායන් අතරින් ආයුධය ගමන් කිරීමක් පමණි. එනිසා මොහු අකිරියවාදියෙක් මෙන් ම භෞතිකවාදියෙක් ද වෙයි.

බුදුදහම හේතුඵලවාදය මගින් සප්තකාය වාදය බැහැර කරයි. සචේතනික ක්‍රියා පිළිබඳ පුද්ගල වගකීම බුදුදහම අවධාරණය කරයි. සමාජ - පුද්ගලයා සදාචාරයට ද එමගින් පොළඹවයි. පකුධකච්චායනගේ මේ අකිරිය දර්ශනය පුද්ගලයාගේ ධෛර්යය හීන කරවන කර්මය හා විපාක පිළිබඳ මිථ්‍යාවන් උගන්වන දර්ශනයකි. එය සමාජ ගැටලු අවුල් කරනු මිස විසඳීමක් නොකරයි.

සංජයබෙල්ලට්ඨිපුත්ත

සංජයබෙල්ලට්ඨිපුත්තතුමා පරිබ්‍රාජකයෙකි. කීර්තියෙන් ෂට් ශාස්තෘවරුන් අතර නිගණ්ඨනාථපුත්ත තුමාට පමණක් දෙවෙනි වූ ප්‍රකට ශාස්තෘවරයෙකි. උපතිස්ස-කෝලිත දෙදෙනා පරිබ්‍රාජකයන් වශයෙන් පැවිදිව සිටියේ ද මේ සංජයතුමා වෙත ය. බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයට අනුව ''එවංතිපි මෙ නො, තථාතිපි මෙ නො, අඤ්ඤථාතිපි මෙ නො, නොතිපි මෙ නො, නො නොතිපි මේ නො'' යනාදී වශයෙන් මොහුගේ දර්ශනය අමරාවික්ඛෙපවාදයක් (අමරාවික්ඛෙප යනු ආඳා මෙන් ලිස්සා යාමයි) ලෙස උගන්වා තිබේ. සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රයේ දී ඒ පිළිබඳ මෙසේ පැහැදිලි කෙරේ. 'පරලොවක් ඇද්දැයි මගෙන් ඇසුවොත් පරලොවක් ඇතැයි හිතුණොත් ඇතැයි මම කියමි. එහෙත් එබඳු අදහසක් මට නැත. පරලොවක් නැතැයි යන අදහසක් ද නැත. පරලොවක් නැත්තේ නොවේ යන අදහසක් ද නැත. ඊට වෙනස් වූ අදහසක් ද නැත. යනු ඔහුගේ දර්ශනයයි. මෙලෙස ස්ථිර නිගමනයකට නොඑළඹ පිළිතුරු ලබාදීමට අදාළ හේතු හතරක් බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයේ දක්වා තිබේ.

- **මුසාවාදයක් සිදුවේ ය යන භය හා ඊට ඇති අකමැත්ත**
- **පිළිතුර අනුව නැවත ප්‍රශ්න කළහොත් යන භය හා ඊට ඇති අකමැත්ත**
- **නුවණ මඳ නිසා එවැනි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමේ ශක්තියක් නොමැතිකම**

යනුවෙනි.

බෞද්ධ විග්‍රහයට අනුව මෙම ක්‍රමවේදය වචන හරඹයක් පමණි. එසේ ම අපැහැදිලි වූත් බුද්ධිගෝචර නොවූත් ඉගැන්වීමකි. පඤ්චනීවරණ පිළිබඳ ඉගැන්වීමේ දී සැකය, විමතිය නිවන වළකාලන ධර්ම වශයෙන් උගන්වා ඇති බැවින් මොහුගේ ඉගැන්වීම නිවනට බාධකයක් වශයෙන් සැලකිය හැකි ය. බරපතල ම කාරණය වන්නේ සදාචාර ධර්ම පිළිබඳව කිසිදු අනුබලයක් මෙම ඉගැන්වීම් තුළින් නොලැබීම ය.

නිගණ්ඨනාථපුත්ත

වජ්ජි සමූහාණ්ඩුව පාලනය කළ ගෝත්‍ර අට අතරින් නාථ ගෝත්‍රයේ සිද්ධාර්ථ නම් පාලකයා මොහුගේ පියා වූ අතර ත්‍රිශාලා නම් දේවිය මව වූවා ය. ක්ෂත්‍රිය වංශිකයෙකු වූ මෙතුමා යශෝධා නම් කුමරිය සමග විවාහව අනෝජා නම් දියණියක ලැබීය. වයස අවුරුදු තිහේදී (30) අභිනිෂ්ක්‍රමණය කොට ජෛන දහමේ බුද්ධකාලීන ශාස්තෘවරයා බවට පත් වීය. දීර්ඝ ඓතිහාසික ප්‍රභවයක් ඇති ජෛන නිගණ්ඨ ගුරුකුලයේ (23) වැනි ශාස්තෘවරයා පාර්ශවනාථතුමා ය. ජෛන පරපුරේ විසි හතරවැනි (24) ශාස්තෘවරයා වූයේ මෙතුමා ය. වසර දොළහක් (12ක්) දුෂ්කරක්‍රියා කොට භාවනාවේ නිරත වූ එතුමා ජින තත්ත්වයට

හෙවත් කේවලත්වයට පත් වූ බව පිළිගැනේ. මෙතුමාගේ චරිතයේ බොහෝ දේ බෝසත් චරිතයට බුදුරදුන්ට සමානව දක්වෙන බවක් පෙනේ.

වංශයෙන් ක්ෂත්‍රිය ය. ගිහිගෙය පිළිබඳ තොරතුරුවලින් ද කතාපුවත් දෙක ම තරමක් සමාන වෙයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසි අටවන බුදුරදුන් ය. නාථපුත්ත තුමා 24 වෙනි ශාස්තෘවරයා ය. බුදුරදුහු සර්වඥතා ඥානය අවබෝධ කළ හ. නාථපුත්ත තුමා කෙවලඥානය අවබෝධ කළේ ය.

එතුමාගේ ධර්මයේ සුවිශේෂ ලක්ෂණය වූයේ පරම අවිහිංසාවාදය යි. සාමඤ්ඤඵල සූත්‍ර දේශනාවට අනුව සිහිල් දියෙන් වැළකීම, සියලු සංවරයෙන් යුක්ත වීම, වැළකිය යුතු සියලු පව් වළකා දැමීම හා මෝක්ෂය ස්පර්ශ කිරීම මොහුගේ ප්‍රතිපදාව යි. එය චතුයාමසංවරය නමින් ද හැඳින්වේ. පරම අවිහිංසාවාදියෙකු වූ එතුමා බෞද්ධ පඤ්චශීල ප්‍රතිපදාවට සමාන විරති පහක් ඉදිරිපත් කළේ ය. සතුන් නොමැරීම, සොරකම් නොකිරීම, කාමයෙන් වෙන්වීම, බොරු නොකීම, ලෞකික සම්පත් අත් හැරීම යනුවෙනි. මෙයින් පළමු කරුණ පිළිබඳ ජෛන දහමේ දැඩි අවධානයක් යොමු කොට තිබේ. පරිසරයේ අසීමිත ජීවීන් ඇතැයි පිළිගන්නා ජෛනයන් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කිරීමේ දී පවා එම ජීවින් මිය යෑමට ඉඩ ඇති හෙයින් මුඛවාඩම් බැඳීම අනුගමනය කර ඇත. ගස්වැල් සිඳීම පවා පාපයක් වශයෙන් පිළිගන්නා ලදී. මාර්ගයේ ගමන් කරන විට දී මාර්ගය අතුගෑම ද මීට අදාළ ප්‍රතිපදාවකි. බුදුරදුන්ට පවා ගස්කොළන් කැඩීම පිළිබඳ සිකපද පැණවීමට ද වස්කාලයෙහි අලුත් තණ පාගමින් නොගොස් ආරාමවලට වී වාසය කිරීම නියම කිරීමට ද සිදුවූයේ එම පරම අවිහිංසාවාදය මගින් ජන සමාජයට කර තිබූ බලපෑම නිසා ය.

ජෛන මහාවීරතුමාගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ බෞද්ධ ආකල්පය විමසා බැලීමේ දී 'චේතනාහං භික්ඛවේ කම්මං වදාමි' යන ඉගැන්වීමෙන් සචේතනික ක්‍රියා පමණක් කර්මය ලෙස සැලකේ. එමගින් ජෛන පරම අවිහිංසාවාදය ප්‍රායෝගික නොවන්නක් වශයෙන් බැහැර කෙරේ. දම්සක්පැවතුම් සූත්‍රයට අනුව අත්තකිලමථානුයෝගය නිරර්ථක දුක්සහගත අනාර්ය වූ ක්‍රියාවකි. සියල්ල පෙර කරන ලද කර්මය අනුව සිදුවන්නේ ය, යන විශ්වාසය ඇතිකරගත් කල්හි මෙය කළයුතු ය මෙය නොකළ යුතු ය, යන කැමැත්ත හෝ විශ්වාසය ඇති නොවේ. එකල්හි සිහිමුලා වී ඉන්ද්‍රිය සංවරය බිඳ වැටේ.

සමස්තයක් වශයෙන් විමසා බලන කල්හි සත්ත්වයා හා ලෝකය පිළිබඳ ඊශ්වර නිර්මාණවාදය, වේදය, පරම සත්‍යය, ලෞකික-ලෝකෝත්තර සැප පිණිස යාග කළ යුතු ය, යනාදී බ්‍රාහ්මණ ඉගැන්වීම් බැහැර කරමින් විමුක්තිය පිණිස ඥානමාර්ගය වැඩීම, බ්‍රහ්මචර්යාව හා අනගාරික ප්‍රතිපදාව අවධාරණය කිරීම තත්කාලීන ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායේ ප්‍රතිපත්තිය විය. දේව වාක්‍යයන් සේ සැලකෙන ග්‍රන්ථවලට හෝ දේවධර්මවලට කොටු නොවී ක්‍රියා කළයුතු බව ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදාය විසින් තහවුරු කරනු ලැබී ය.

ඒකාකාරී නොවී සිතන්නට පටන් ගැනීම, කාන්තාවන්ටත් ආගමික නිදහස ලැබීම, වර්ණ ධර්මයට පටහැනිව යෑම මේ සම්ප්‍රදායේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයන් ය.

ශාස්තෘවරයා	ඉගැන්වීම
පූරණකාශ්‍යප	අකිරියවාදය
මක්ඛලීගෝසාල	නියතිවාදය, අහේතු අප්‍රත්‍යවාදය
අජිතකේශකම්බලී	අකිරියවාදය, උච්ඡේදවාදය
පකුධකච්චායන	සප්ත පදාර්ථවාදය - ශාස්වතවාදය
සංජයබෙල්ලට්ඨිපුත්ත	අමරාවික්ඛේපවාදය - සංශයවාදය
නිගණ්ඨනාථපුත්ත	පරම අවිහිංසාවාදය, පුබ්බේකතහේතුවාදය, ත්‍රි දණ්ඩවාදය, චතුයාමසංවරය, ආත්මවාදය, අත්තකිලමථානුයෝගය

වශයෙන් උන්වහන්සේලාගේ ඉගැන්වීම් සම්පිණ්ඩනය කළ හැකි ය.

සාරාංශය

ක්‍රි. පූ. 6 වෙනි සියවසේ භාරත සමාජයේ පැවති බ්‍රාහ්මණ අධිකාරියට එරෙහිව පැනනැගුණු ස්වාධීන චින්තන සම්ප්‍රදායක් වශයෙන් පරිබ්‍රාජක, ආජීවක, නිගණ්ඨ ආදී ශ්‍රමණ සම්ප්‍රදායන් හඳුනාගත හැකි ය. ජෛන මහාවීරතුමා හැරුණු කොට අනෙක් ශාස්තෘවරු පස්දෙනා ම අකිරියවාදී ස්වරූපයක් ගනු ලැබුයේ බ්‍රාහ්මණ යාගයේ හා සමාජ ධර්මයේ ඇති අසාධාරණභාවය පිටුදැකීමේ උවමනාව නිසා ය. ත්‍රිපිටකගත බොහෝ දේශනාවලින් ෂඩ්ශාස්තෘන් පිළිබඳ කරුණු උකහා ගත හැකි අතර උන්වහන්සේලා සමකාලීන සමාජයේ ඉහළ සම්භාවනාවකට ලක් වූ පුද්ගලයෝ ය.

ක්‍රියාකාරකම

01. පන්තියේ සිසුන් කණ්ඩායම් තුනකට (3) බෙදී ෂට් ශාස්තෘවරුන් අතරින් දෙදෙනා බැගින් තෝරාගෙන ඔවුන්ගේ විශේෂතා ලයිස්තුවක් පිළියෙල කරන්න.
02. ෂට් ශාස්තෘන් පිළිබඳ කරුණු ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනා පිළිබඳ ගුරුතුමා සමග සාකච්ඡාවක නිරත වන්න.

පැවරුම

01. ෂට් ශාස්තෘවරුන්ගේ ඉගැන්වීම් පිළිබඳ දේශනා පාඨ ඇතුළත් පුවරුවක් සකසා ප්‍රදර්ශනය කරන්න.